

РЕШЕНИЕ

№ 11440

гр. София, 20.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 126 СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: А. СТ. Я.

при участието на секретаря А. М. М.
като разгледа докладваното от А. СТ. Я. Гражданско дело № 20221110111947
по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са обективно съединени иски с правна квалификация чл. 344, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 вр. чл. 225, ал. 1 и ал. 2 КТ.

Ищецът К. Г. К. твърди, че в периода 05.2.2018 г. – 07.1.2022 г. е бил в трудово правоотношение с ответника, по силата на което последно е изпълнявал длъжността „експерт, присъединяване на нови обекти“, отдел „Развитие на топлопреносната мрежа и присъединяване на нови клиенти“, дирекция „Инвестиционна и ремонтна дейност“. Твърди, че трудовото правоотношение е прекратено считано от 07.1.2022 г., със заповед № 4/07.1.2022 г. на изпълнителния директор, на основание чл. 328, ал. 1, т. 2 КТ поради съкращаване на щата. Поддържа, че уволнението е незаконно, тъй като в заповедта не е посочена датата на връчване, не е спазен срокът на предизвестие, заповедта не е мотивирана, не е налице решение за съкращаване в щата, взето от компетентен орган, не е налице реално съкращение в щата, не е извършен подбор, като дейността на отдела е поета от външно дружество - изпълнител по договор за обществена поръчка. Твърди, че в периода 08.1.2022 г. – 05.6.2022 г. е останал без работа вследствие на незаконното уволнение, както и че от 06.6.2022 е започнал работа по трудово правоотношение на по-ниско платена длъжност. Предвид изложеното моли съда да отмени уволнението, да го възстанови на заеманата до уволнението длъжност, както и да осъди ответника да му заплати обезщетения по чл. 225, ал. 1 и 2 КТ, като следва: 11643,75 лева, представляваща обезщетение за оставане без работа за периода 08.1.2022г. – 05.6.2022 г., и 878,15 лева, представляваща обезщетение в размер на разликата във възнагражденията за периода 06.6.2022 г. – 07.7.2022 г., заедно със законната лихва от предявяване на исковите до погасяване /съобразно уточнение на исковите, допуснато с протоколно определение от 05.7.2022 г./.

Претендира разноски.

Ответникът „***“ ЕАД поддържа, че уволнението е законосъобразно извършено, като е налице валидно взето решение за съкращаване на щата, отразено в новото щатно разписание, и са спазени всички формални изисквания за прекратяване на трудовото правоотношение, че не са били налице предпоставки за извършване на подбор. Моли съда да отхвърли исквете. Претендира разноски.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 12 ГПК, достигна до следните фактически и правни изводи:

По иска с правна квалификация чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ:

Проверката на законността на уволнението, съобразно принципа на диспозитивното начало в гражданския процес, следва да бъде осъществена в рамките на твърдените от ищеца основания за незаконност. При оспорване на уволнение като незаконно, съдът се произнася само по наведените от ищеца фактически основания, които /според уволненото лице/ опорочават волеизявлението за прекратяване на трудовото правоотношение. Съдът не може да основе решението си по иск за признаване на уволнението за незаконно по чл. 344 ал. 1 т. 1 КТ на факти, които опорочават, отлагат или погасяват оспорваното потестативно право, но не са посочени от ищеца в исковата молба, защото по иска за незаконност на уволнението съдът няма служебно задължение да следи за нито един факт, който поражда правото на уволнение или надлежното му упражняване /така решение № 23 от 02.02.2016 г. по гр. д. № 4553/ 2015 г. на Върховен касационен съд, 4-то гр. отделение, постановено по реда на чл. 290 ГПК/.

Процесното трудово правоотношение е прекратено на основание чл. 328, ал. 1, т. 2, пр. 2 КТ поради съкращаване на щата. За законността на уволнението /с оглед наведените от ищеца възражения/ в тежест на ответника е да докаже, че към момента на прекратяване на трудовото правоотношение /изтичане на срока на предизвестие/ връчване на уволнителната заповед/ заеманата от ищеца длъжност е съкратена въз основа на решение на компетентен орган, като са спазени формалните изисквания за уволнение на основание съкращаване на щата, свързани с извършване на подбор по чл. 329 КТ, в случай че такъв е бил задължителен /ако са останали несъкратени длъжности със същата трудова функция на заеманата от ищеца/.

При така разпределена доказателствена тежест съдът намира иска за неоснователен.

С определения от 18.4.2022 г. за безспорни са обявени следните обстоятелства: че страните са били в безсрочно трудово правоотношение, изменено с посочените в исковата молба допълнителни споразумения, по силата на което ищецът последно е изпълнявал длъжността „експерт, присъединяване на нови обекти“, отдел „Развитие на топлопреносната мрежа и присъединяване на нови клиенти“, дирекция „Инвестиционна и ремонтна дейност“; с трудови функции, подробно описани в длъжностна характеристика, връчена на ищеца през

2019 г. и приложена към исковата молба; че на 07.1.2022 г. на ищеца е връчена при отказ заповед № 4/07.1.2022 г. на изпълнителния директор, с която на основание чл. 328, ал. 1, т. 2 КТ трудовото правоотношение между страните в прекратено поради съкращаване на щата; че работодателят не е извършил подбор. Ето защо и на основание чл. 153 ГПК съдът намира осъществяването им за доказано.

С оглед безспорността на обстоятелството, че уволнителната заповед е връчена на ищеца при отказ на посочената дата, съдът няма да обсъжда възраженията, изложени в исковата молба, касаещи липсата на посочена дата на връчването.

Съгласно чл. 335, ал.1 и ал. 2, т. 2 КТ трудовият договор се прекратява писмено, а при неспазване на срока на предизвестieto - с изтичането на съответната част от срока на предизвестieto. Възможността на работодателя да не спази този срок е предвидена в самия закон /чл. 335, ал. 2 КТ/, като последицата е възникване на задължение за обезщетение по чл. 220, ал. 1 КТ, а не незаконност на уволнението.

Законът не поставя изисквания за мотивиране на акта, с който се прекратява трудовото правоотношение на основание съкращаване на щата, нито работодателят да сочи въз основа какви решения, действия и актове е предприел уволнението, както и по какви съображения. Ето защо липсата на подобно съдържание в процесната заповед не опорочава законността на уволнението. Изискване за мотивиране на заповедта за уволнение се съдържа единствено в чл. 195 КТ, но тази разпоредба се отнася за дисциплинарното уволнение, каквото в случая не е основанието за прекратяване.

Съкращаване в щата означава намаляване, премахване за в бъдеще на отделни бройки от утвърдения общ брой на работниците и служителите, като същото се извършва с акт на работодателя или оправомощено от него лице, в който следва да се посочат наименованието и броят на съкратените длъжности. Законът изисква решение на компетентен орган, което може да бъде обективизирано както в ново щатно разписание, така и във всякакъв друг документ, стига да съдържа наименованието и броя на длъжностите, които се премахват.

В случая не се спори между страните, а и от представените по делото доказателства се установява, че в дружеството-ответник са предприети действия по реструктуриране и изменение на длъжностите в дирекция „Инвестиционна и ремонтна дейност“ /за което са изготвени представените към отговора 2 броя доклади/. Видно от длъжностното щатно разписание на ответника, действало до 17.11.2021 г. /л. 53 и 54 от делото/ в дирекция „Инвестиционна и ремонтна дейност“ има четири отдела. Първият е отдел „Инвестиционна дейност, реконструкция и модернизация на топлоизточници“, в който има две звена – „Проектиране на топлоизточници“ и „Инвеститорски контрол на топлоизточници“. **Вторият отдел е „Инвестиционна дейност, реконструкция и модернизация на ТПМ и АС“, в който отдел също има две звена. Едното звено е „Проектиране на ТПМ и АС“, в което има разкрити 8 щатни бройки – една за длъжността „ръководител, звено“ и 7 - за „инженер, проектант“. Второто звено е „Геодезия и подземен кадастър“, в което има разкрити 9 щатни бройки – една за длъжността „ръководител, звено“ и 8 - за „специалист кадастър и**

регулация“. Третият отдел е „Контрол и оценка на инвестиционната и ремонтна дейност“, в който също има две звена – „Анализ и оценка на обекти“ и „Инвеститорски контрол на ТПМ и АС“. **Четвъртият отдел е „Развитие на ТПМ и присъединяване на нови клиенти“.** Този отдел не е разделен на звена. **В него има разкрити 10 длъжности** - една щатна бройка за длъжността „ръководител, отдел“, 3 - за „**експерт присъединяване на нови обекти**“ /една от които заета от ищеца/, 1 - за „експерт изкупуване на нови обекти“, 2 - за „специалист присъединяване на нови обекти“, 1 - за „експерт, юрисконсулт“, 1 - за „служител информация“, 1 - за „технически сътрудник“.

Видно от представения от ответника и неоспорен протокол № 49 от заседание на управителния съвет от 18.11.2021 г. последният е взел решения за реструктуриране. С решения по т. 12.1 – 12.9 УС закрива отдел „Инвестиционна дейност, реконструкция и модернизация на ТПМ и АС“, вкл. двете звена в него - „Проектиране на ТПМ и АС“ и „Геодезия и подземен кадастър“, като съкращава всички длъжности в тях – три за ръководители, 7 за „инженер проектант“ и 8 за „специалист кадастър и регулация“. С решение по т. 12.10 УС преименува отдел „Развитие на ТПМ и присъединяване на нови клиенти“ в отдел „Развитие на топлопреносната мрежа и АС и кадастрално обслужване“. С решение по т. 12.11 в този нов отдел „Развитие на топлопреносната мрежа и АС и кадастрално обслужване“ разкрива две щатни бройки за длъжността „технически сътрудник“, една - за „ръководител, отдел“. С решение по същата точка създава и звено „Развитие на мрежата, кадастрално обслужване и нови клиенти“, в което разкрива една щатна бройка за длъжността „ръководител, звено“, една - за „експерт, юрисконсулт“ и 18 щатни бройки за длъжността „специалист, благоустройство на мрежата“. Видно от решенията по т. 12.12 – 12.15 от протокола тези 18 нови длъжности са предвидени за заемане от служителите на длъжност „инженер, проектант“ в закритото звено „Проектиране на ТПМ и АС“, от служителите на длъжността „специалист кадастър и регулация“ от закритото звено „Геодезия и подземен кадастър“, от служителите на длъжности „експерт присъединяване на нови обекти“ /една от които заета от ищеца/, „експерт изкупуване на нови обекти“ и „специалист присъединяване на нови обекти“. В тези решения е предвидено да се сключат допълнителни споразумения към трудовите договори на тези служители, с които да им се възложи изпълнението на трудовите функции по новата длъжност /тази на „специалист, благоустройство на мрежата“/.

В изпълнение на така взетото от УС решене е прието ново щатно разписание, одобрено от изпълнителния директор, в сила от 15.12.2021 г. Видно от това ново щатно разписание в дирекция „Инвестиционна и ремонтна дейност“, отдел „Инвестиционна дейност, реконструкция и модернизация на ТПМ и АС“, вкл. двете звена в него „Проектиране на ТПМ и АС“ и „Геодезия и подземен кадастър“, ведно с всички длъжности в тях, са премахнати. Премахнат е и отдел „Развитие на ТПМ и присъединяване на нови клиенти“. На тяхно място в новото щатно разписание в дирекция „Инвестиционна и ремонтна дейност“ има отдел „Развитие на ТПМ и АС и кадастрално обслужване“, в който е разкрито и звено „Развитие на мрежата, кадастрално обслужване и нови клиенти“. В това

звено са разкрити и новите длъжности – 18 щата за „специалист, благоустройство на мрежата“, предвидени за заемане от посочените длъжности в закритите звена, сред които и от заеманата от ищеца длъжност.

Неоснователно е възражението на ищеца, че решението за съкращаване на щата е взето от некомпетентен орган. От представения по делото устав се установява, че работодателят еднолично акционерно дружество с двустепенна система на управление /чл. 219, ал. 1, т. 2, пр. 2 ТЗ/. Според чл. 241, ал. 1 ТЗ акционерното дружество се управлява и представлява от управителен съвет, който извършва своята дейност под контрола на надзорен съвет. Надзорният съвет не може да участва в управлението на дружеството /съгласно чл. 242, ал. 1, изр. 1 ТЗ/, като управителният съвет докладва за дейността си най-малко веднъж на 3 месеца пред надзорния съвет на дружеството /чл. 243, ал. 1, изр. 1 ТЗ/. От анализа на посочените разпоредби следва, че органът, който взема решенията относно кадровата политика на дружеството, включително числеността на персонала, е управителният съвет, като този въпрос е в неговата изключителна компетентност, предвид забраната надзорният съвет да управлява дружеството. Тези правомощия на УС са вписани и в чл. 37, ал. 2, т. 12 от Устава на ответника.

От анализа на горните доказателства може да се направи извод, че с решението на управителния съвет от 18.11.2022 г. е закрыта – премахната от щатното разписание заеманата от ищеца длъжност „експерт, присъединяване на нови обекти“. Действително в решението на УС не е употребена думата „съкращава“ по отношение на тази длъжност. Волята за това обаче може да се изведе от факта, че, макар отдел „Развитие на ТПМ и присъединяване на нови клиенти“ да не е „закрыт“, а „преименуван“ на отдел „Развитие на ТПМ и АС и кадастрално обслужване“ със звено „Развитие на мрежата, кадастрално обслужване и нови клиенти“, то в него не са запазени длъжностите на „експерт присъединяване на нови обекти“ /една от които заета от ищеца/, „експерт изкупуване на нови обекти“ и „специалист присъединяване на нови обекти“. Щом не са запазени, на практика те са закрыти, като са предвидени нови длъжности - „специалист, благоустройство на мрежата“. Не е необходимо работодателят да използва някаква специална дума или фраза – „закрива“, „съкращава“ и пр. Това са все правни квалификации. За да има валидно решение, следва да налице е ясно обективизирана воля на работодателя да премахне определена длъжност и да е ясно коя е тя. Такава воля в случая има - та е ясна, който факт не е и спорен по делото.

С протоколно определение от 19.5.2022 г. за безспорни са обявени и следните обстоятелства: че всички трудови функции на изпълняваната от ищеца длъжност към момента се изпълняват от длъжността „специалист, благоустройство на мрежата“; че тази длъжност е поела, освен всички изпълнявани от ищеца трудови функции, и нови функции; че работодателят е извършил реорганизацията, съобразно писмените доказателства, представени от него; че след отказа на служители на двата отдела да приемат сключване на допълнителни споразумения, с които длъжностите им се променят и им се възлагат и нови трудови функции, работодателят е предложил на тези служители от двата отдела

прекратяване на трудовите правоотношения по реда на чл. 331 КТ, а по отношение на тези, които са отказали - трудовите правоотношения са прекратени на основание чл. 328, ал. 1, т. 2 КТ поради съкращаване в щата. На основание чл. 153 ГПК съдът намира осъществяването на тези факти за доказано.

При съпоставка на длъжностната характеристика на заеманата от ищеца длъжност „експерт, присъединяване на нови обекти“ и длъжностната характеристика на новата длъжност „специалист, благоустройство на мрежата“ може да се направи извод, че двете длъжности не са с идентични трудови функции. Следователно съкращаването на щата е и реално, доколкото ищецът не твърди и по делото не се установява да е създадена нова длъжност, която, макар и с различно наименование, да включва единствено трудовите функции на съкратената длъжност. Това, че трудовите функции на двете длъжности частично се припокриват не означава че съкращението на щата не е реално, защото на новата длъжност са възложени и още - нови, различни, трудови функции, които не са били възложени на заеманата от ищеца длъжност. Работодателят е обединил в една длъжност няколко длъжности и на всяка от премахнатите е възложил допълнителни трудови функции.. Това решение на работодателя касае оптимизация на работния процес, която не подлежи на съдебен контрол.

Ирелевантно към законността на уволнението е обстоятелството дали за някои трудови функции работодателят използва услуги на „външни“ за дружеството консултанти. Дори и да е така, уволнението поради съкращение в щата не би било незаконно. Работодателят има право да съкрати една длъжност и да възложи на трето лице /по граждански договор например/ да изпълнява задълженията на съкратената длъжност. Той има право сам да прецени дали едни задължения ще се изпълняват по трудов или по друг договор.

Съгласно разпоредбата на чл. 329 КТ при закриване на част от предприятието, както и при съкращаване на щата или намаляване на обема на работа, работодателят има право на подбор и може в интерес на производството или службата да уволни работници и служители, длъжностите на които не се съкращават, за да останат на работа тези, които имат по-висока квалификация и работят по добре. Разпоредбата носи заглавието „право на подбор“. Въпреки това обаче трайната съдебна практика и правната теория приемат, че извършването на подбор е задължение на работодателя в случаите, когато се съкращават една или няколко щатни бройки измежду всички заемащи еднаква длъжност работници или служители, а е негово право, когато се съкращават щатни бройки измежду заемащи сходна длъжност - така изрично мотивите на ТР № 3/16.1.2012 г. на ОСГК - ВКС. В случая извършването на подбор не е било задължително, защото са съкратени всички щатни бройки за заеманата от ищеца длъжност „експерт, присъединяване на нови обекти“ /не се твърди и установява в дружеството да е имало други длъжности с идентични на тази трудови функции, които да не са съкратени/.

Останалите изложени от ищеца обстоятелства, касаещи преценката на работодателя да прекрати трудовите правоотношения със служителите, отказали да заемат новите

разкрити длъжности, не са релевантни към предмета на делото. Самият ищец твърди, че новата длъжност включва и нови трудови функции, поради което и законът допуска да се включи клауза за изпитване. Този факт /за сключване на допълнителни споразумения с клауза за изпитване/ сам по себе си не може да обоснове извод за злоупотреба с право от страна на работодателя. Работодателят е предвидил новите длъжности да се заемат от служителите, заемали съкратените, поради което няма как да се приеме, че е направил тази реорганизация с цел да уволни определени служители.

Поради изложеното по-горе съдът намира, че уволнението е законно, а предявеният иск е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

По исковете с правна квалификация чл. 344, ал. 1, т. 2 и т. 3 вр. чл. 225, ал. 1 и 2 КТ:

Основателността на исковете предполага незаконност на уволнението. Съдът не достигна до такъв фактически и правен извод, поради което исковете за възстановяване на заеманата длъжност и за заплащане на обезщетения за оставане без работа и за разликата във възнагражденията следва да бъдат отхвърлени.

По разноските:

При този изход на делото ищецът няма право на разноски. На основание чл. 78, ал. 3 ГПК на ответника се следват съевременно поисканите разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева.

По аргумент от разпоредбата на чл. 78, ал. 6 ГПК останалите сторени по делото разноски следва да останат за сметка на съда.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от К. Г. К. П., ЕГН ***** срещу „****“ ЕАД, ЕИК *** искове по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ за отмяна на уволнението, извършено със заповед № 4/07.1.2022 г., на основание чл. 328, ал. 1, т. 2 КТ, по чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ за възстановяване на заеманата до уволнението длъжност „експерт, присъединяване на нови обекти“, отдел „Развитие на топлопреносната мрежа и присъединяване на нови клиенти“, дирекция „Инвестиционна и ремонтна дейност“ в „****“ ЕАД, ЕИК *** и по 344, ал. 1, т. 3 КТ за заплащане на обезщетение за оставане без работа по чл. 225, ал. 1 КТ в размер на 11643,75 лева за периода 08.1.2022г. – 05.6.2022 г. и за заплащане на обезщетение по чл. 225, ал. 2 КТ в размер на 878,15 лева, представляваща разликата във възнагражденията за периода 06.6.2022 г. – 07.7.2022 г.

ОСЪЖДА К. Г. К. П., ЕГН ***** да заплати на „****“ ЕАД, ЕИК*** на

основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата **100,00 лева**, представляваща разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок **от връчване на препис от същото на страните.**

Съдия при Софийски районен съд: _____